

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ
cananolpak@gmail.com

Orcid: 0000-0003-2319-0815

Öz

Yirminci yüzyılın halledilemeyen meseleleriyle yirmi birinci yüzyıla miras bıraktığı Filistin sorunu, Türk kamuoyunun da yakından ilgilendiği dünya sorunları arasında yer alır. Bir anlamda çağının en önemli tanıklıklarından birini yapan edebiyat da bu soruna duyarsız kalmaz. Türk edebiyatında 1960'ların sonlarından itibaren Kudüs konulu şiirler yazılır. Fakat hem reel sorunları görmek açısından hem de nicelik yönüyle bu örneklerin yeterli olduğunu söylemek kolay değildir. İşte, Yavuz Ahmet'in 2018 yılında yayınlanan İbrahim'i Beklerken-Kudüs öyküleri kitabı, konularını Kudüs ve çevresinden alan dokuz öyküyle en azından Türk öykücülüğünde doğrudan Kudüs sorununa eğilmiş ilk örnek işlevi görür. Öte yandan kitaptaki öyküleri, isminde Kudüs sözcüğü geçse de mekân merkezli metinler saymak, bu ilk örneğe yaklaşımda eksik kalacaktır. Çünkü kitapta yer alan dokuz öykü de yazarın genel edebiyat anlayışıyla örtüşür şekilde insanı merkeze alan, Kudüs'e de mekâna anlam kazandıran insan etrafında soruna yaklaşan öykülerdir. Kadın ve erkeğiyle, Müslüman'ı, Yahudi'si ve Hristiyan'ıyla yazarın penceresinden eşit yaklaşılmaya çalışılan insan görüntüleri, aynı zamanda sorunların çözümünde bir alternatif olarak sunuluyor. Yazarın mevcut şartların bilincinde olmakla birlikte edebiyata yüklediği ara bulucu görevler, sorunları daha da derinleştirecek konulardan ziyade insanı ön plana çıkaran bir tutum sergilemeye çalışıyor. Kırılmalar, bekleyişler, arayışlar, sorgulamalar da karakterlerin iç sorgulamaları, diğerini anlama ihtiyacı gibi insani perspektifler aracılığıyla veriliyor. Dolayısıyla bu bildiri de İbrahim'i Beklerken kitabındaki öyküler insanı algılayışı bakımından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yavuz Ahmet Kudüs Kudüs öyküleri İnsan İnsani duyarlılık.

WAITING FOR İBRAHİM / APPROACH TO HUMAN IN THE STORIES OF JERUSALEM

Abstract

The Palestinian problem, which the twentieth century left unresolved issues inherited to the twenty-first century, is among the world problems that the Turkish public is also closely interested in. Literature, which makes one of the most important testimonies of its age in a sense, does not remain insensitive to this problem. Poems on Jerusalem have been written in Turkish literature since the late 1960s. However, it is not easy to say that these examples are sufficient in terms of both real problems and quantity. Here, Yavuz Ahmet's book İbrahim'i Beklerken-Kudüs Stories, published in 2018, serves as the first example in Turkish storytelling to deal directly with the Jerusalem problem, with nine stories taking their subjects from Jerusalem and its surroundings. On the other hand, counting the stories in the book as space-centered texts, even though the word Jerusalem is mentioned in the title, will be incomplete in approaching this first example. Because, the nine stories in the book are the stories that approach people around the people, who put human at the center and give meaning to the

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ

place in Jerusalem, in line with the general literary understanding of the author. The images of people trying to be approached equally from the perspective of the author with men and women, Muslims, Jews and Christians, are also presented as an alternative in solving problems. Although the author is aware of the current conditions, the mediator missions he imposes on literature try to exhibit an attitude that brings people to the forefront rather than issues that will deepen the problems. Internal inquiries of the characters in breaks, expectations, searches, interrogations,

It is given through human perspectives, such as the need to understand the other. Therefore, this declaration will be evaluated in terms of his perception of human being in the stories in Waiting for İbrahim.

Keywords: Yavuz Ahmet Jerusalem Jerusalem stories Human Human sensitivity.

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Giriş

Edebiyat, insanlığın tarihini en zarif çizgilerle anlatmak için çabalayan bir daldır. Onun aracılığıyla ortaya konulan eserlerde yalnız güzellikler, barış ortamları, sevgi, aşk anlatılmaz çoğu zaman insanlığı etkileyen en önemli eserlerde kötü sahneler ve hisler tasvir edilir. Okur kitlesini ya da önceki nesilleri olanca acısıyla kavramış, yıkımların yaşandığı savaşlar, soykırımlar, ihtirasların körleştirdiği kalabalıklar, sebepsiz cinayetler aynı eserlerin konusu olabilir. Aslında edebiliğin gücü dili kullanmaya bağlı olduğu kadar seçilen konuların can yakıcılığına da yakınlığıyla ölçülebilir. Batı kaynaklı birçok eser, okur üzerinde inandırıcılığı ve ikna ediciliğini böylelikle elde eder. Türk edebiyatında da bunun örneklerine rastlamak mümkündür.

Tanpınar günlüklerinde “Türkiye evlatlarına kendisinden başka bir şeyle meşgul olmak imkânını vermiyor.” (Tanpınar, 2013: 259) derken işaretini medeniyet coğrafyasına doğrultur, çünkü yine kendi ifadesiyle bir medeniyet krizi sonucu başlamış modern Türk edebiyatı (Tanpınar, 1998: 101) ve bu edebiyatın ilk temsilcileri, daha en baştan bu yana toplumsal sorunları da omuzlamak zorunda kalmıştır. Yazarın ölümünün üzerinden altmış yıl geçtikten sonraysa şu tespiti yapmak mümkündür: Sadece Türkiye değil, dünya da yazarı kendi haline bırakmıyor, halledilmemiş sorunların yükünü edebiyatın omuzlarına yüklüyor. Bu anlamda, Kudüs merkezli Filistin sorunu da duyarlı yazarları meşgul eden, okurunda bilmek, inanmak ve ikna edilmek noktasında beklenti taşıdığı meselelerden birisi oluyor.

Filistin sorunu, yirminci yüzyılın Ortadoğu’da bir çözüme kavuşturulmamış en önemli sorunlarından ve Türk kamuoyunun da yakından ilgilendiği dünya sorunları arasında yer alır. Bir anlamda çağının en önemli tanıklıklarından birini yapan edebiyat da bu soruna duyarsız kalmaz. Bununla birlikte Kudüs merkezli Filistin sorunu, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatına konu veya tema olarak çok geç girmiştir. “1969’da Mescid-i Aksa’nın Siyonistler tarafından yakılması üzerine, o yıl birinci sayısını çıkardığı Diriliş Dergisi’nde *Ey Yahudi* isimli bir şiir yayınlamaya bu olaya tepkisi ortaya koyan Karakoç, bu olay vesilesiyle Kudüs’ü Modern Türk Edebiyatına taşıyan ilk isim olarak literatüre geçer.” (Öztürk, 2017: 50) Burada dikkat çekici olan, Sezai Karakoç’un kaleminden bu geç denilebilecek uyanışın da doğrudan gerçekleşmiş olmasıdır.

Sezai Karakoç’u; Kudüs temalı şiirler yazar Mehmet Akif İnan, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt, Arif Ay, Nuri Pakdil gibi isimler takip edecektir. Biraz da dönemin koşulları gereği bölgeye gidemeyen bu öncü kalemler, Kudüs gerçeğine yabancı kalırlar; bölge insanının reel trajedisini görmek ve çözüm yolları aramaktan ziyade Kudüs’e yönelik romantik duygularını şiire aktarırlar. Aynı zamanda, müstakil anlamda Kudüs’ü merkeze taşıyan bir kitabın olduğunu söylemek de güçtür. Zira Kudüs Şairi olarak bilinen Mehmet Akif İnan ve Nuri Pakdil, sadece Kudüs’ü konu alan müstakil eserler vermemişlerdir. İşte Yavuz Ahmet, 2018’de yayınlanan İbrahim’i Beklerken-Kudüs Öyküleri kitabıyla bir ilke imza atar; hem Kudüs’e giderek gözlemlerinden hareketle Kudüs’ü anlatır hem de müstakil bir Kudüs kitabı çıkarır ortaya. Kitap bir anlamda, Türk edebiyatındaki bireysel duygulara aracılık etmiş romantik Kudüs kabulüne tepkidir. Abdurrahim Karadeniz’in “Bir hikâye yazarını yazmaya teşvik edecek neler var Kudüs’te?” sorusunu da bu bağlamda yanıtlar:

“Beni, Kudüs Hikâyeleri yazmaya teşvik eden üç farklı sebep söyleyebilirim. Öncelikle Kudüs coğrafyası... Bu coğrafya sanılan aksine Türk edebiyatında çok az ele alınmış. Mesela Divan Edebiyatında, mazmun değeri taşıyabilecek özel bir ilgi yok. 1970’lerde Sezai Karakoç, Nuri Pakdil, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt gibi isimler Kudüs şiirleri yazmışlar. Fakat bana göre bu şiirler, Kudüs realitesini anlatmak yerine sadece şairlerinin Kudüs hakkındaki duyguları ve temennilerini

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ

yansıtmaktan ibaret. Yani, fazlasıyla romantik... Zaten belirli bir çevrenin ilgisi dışına çıkamamışlar. Dolayısıyla Kudüs Hikâyeleri'ni yazmamın birincil amacı Türk edebiyatındaki bu boşluktan doğuyor. Bir diğer sebep, şehrin kozmopolit durumundan kaynaklanıyor. İç içe girmiş dinler, halklar ve diller... Görmesini ve hissetmesini bilen bir yazar için fazlasıyla imkân sunuyor. Kurguyu çok zorlamadan, çatışma kendiliğinden var. Mesela Mardin de kozmopolittir. Öte yandan, geçmiş yüzlerce yıl önceye dayanan uzlaşma kültürü, aynı çatışmayı vermiyor. Üçüncü sebepten bir yazar olarak çağımın meselelerinden uzak duramamam. Belki hayalperest sayılabilecek bir iyimserlikle, acıların yaşandığı coğrafyalara, kendimce bir barış ve uzlaşma tezi ortaya koymayı amaçlamam..." (Erişim: 09.12.2020)

Yavuz Ahmet hikâyeciliğinde bakış açısında sıradan insan en önemli noktaya konumlandırılmıştır. Yayımlanmış ilk hikâyelerinden itibaren de insan vurgusunu sık sık yaptığı görülür. Ayva Aramaya Gidenler'de anlatıcı, sözlerini; "Yine de aklıma, mum almayı unutmuş olsalar bile onları gecenin bu saati yollara düşüren sebebin, insan aramaya çıkmış olmaları ihtimali daha sevimli geldi." (Y. Ahmet, 2016: 20) diyerek bir sona bağlar. İnsan Havuzu'nun kendi dertleriyle boğulmak üzere olan Eda'sı, teselliye; "Atmalı kafadan küçük hesapları. Karışmalı insan havuzuna. Karışmalı ki insan olmalı." (Y. Ahmet, 2016: 68) düşüncesinde bulur. Duvar Dibi'nde öykü yazmak için konu arayan anlatıcı yazar, "Yine insanların içine çıkmalıyım. En günahkârını bile arıyorum şu kirli gökyüzünün altında" (Y. Ahmet, 2016: 72) der.

Yavuz Ahmet'te insan, her zaman ortada değildir bazen idealleştirdiği insanı arar. Çeşitli yazılarında, neden insanı aramak gerektiğinin cevaplarını vermeye çalışır. Kendisiyle yapılan bir söyleşide, Yahya Arslan'ın yönelttiği "Niçin seviyorsun insanları?" sorusunu "İnsansız edebiyat mümkün müdür? Ben kendi iç dünyamdan ziyade insanları gözlemlemeyi severim." (Arslan, 2016: 28) şeklinde yanıtlar. 'Seksen sonrası, biraz da ihtilal baskısıyla şekillenen' ve 'başka hayatları anlatmak yerine kendi benlerine' yönelen hikâyeciliği; "Konuşma çizgisinin kullanılmadığı hikâye olabilir mi? İnsansız hava araçlarının varlığına alıştık. Ama hala insansız hikâyelere alışamadık." (Y. Ahmet, 2012: 6) sözleriyle eleştirir. Kurgu karakter Ahmet Eminzade aracılığıyla, 'Roman nasıl yazılır?' sorusuna cevap aradığı Kurgu Poetik Yazılar'da da yine insan vardır. "Ne Yazmalıyız?" başlıklı ikinci yazıda, yazarın sözcüsü durumundaki Ahmet Eminzade, karşısındaki kendisi gibi kurgu gençlere insanı anlatmaları gerektiğini söyledikten sonra bunun gerekçesini şöyle açıklar: "Şimdi diyeceksiniz ki zaten roman daha en başından beri bunu yapmıyor muydu? Yani o değirmen kanatları karşısındaki hayalperest de, adaya düşmüş o asabi yalnız da zaten romanın anlattığı insan değil miydi?"

Öyleydi. İşte ben de o yüzden insanı yazacaksınız diyorum. Ve hemen ekliyorum; unutmayın ki kendiniz de bir insansınız ve kalem kâğıdı eline alabilmiş birisi olarak yazılmayı en çok kendiniz hak ediyorsunuz." (Y. Ahmet, 2020: 169)

Hâliyle, bir yazar açısından farklı yönlerden ele alınabilecek, sorunları ve zenginlikleriyle yazıya farklı pencereler açan Kudüs'e Yavuz Ahmet'in eşref-i mahluk açısından bakması; genel yazma anlayışı düşünüldüğünde tahmin edilebilecek bir durumdur. Burada dikkat çekici olan, yazarın insana güdümlü bir bakış açısıyla yaklaşmaması; Kudüs insanını, farklı inanç ve etnik kimliğiyle bir zenginlik saymasıdır.

İBRAHİM'İ BEKLEYENLERİN DÜNYASI

İbrahim'i Beklerken-Kudüs Öyküleri'nde; İbrahim'i Beklerken, Reşad'ın Oğlu, ...Ya Da Havva, Aram Usta, Bir Şikkel, Henan'ın Adımları, Cennet Çeşmesi, Arif'in Mısırı, Maria'nın Adımları başlıklarını taşıyan dokuz öykü yer alır. Öykülerin, daha isimleriyle bile insanı yakalamaya çalıştığı görülür. Dokuz öyküden yedisinin başlığında İbrahim, Reşad, Havva, Aram, Henan, Arif ve Maria isimleri geçer. Yavuz Ahmet, başlığında insan ismi geçmeyen Cennet Çeşmesi öyküsünde neden böyle bir tercihte bulunduğunu öykünün sonunda açıklar:

"Mimarların zamanından yüzlerce yıl sonra buraya gelen bir hikâyeci de mimarların çeşmeye neden 'Cennet Çeşmesi' adını koymadıklarına şaşırıyor kaldı bir vakit. Sırf hikâyeye bile olsa çeşme hak ettiği adı alsın diye bir hikâye yazıp adını da 'Cennet Çeşmesi' koymaya daha orada karar verdi." (Y. Ahmet, 2018: 61-62)

Kitaba adını da veren İbrahim'i Beklerken öyküsü, çocukluklarında arkadaş olan Abraham ve İbrahim'in, artık büyüyüp birer yetişkin olduklarında yeniden karşılaşmalarını, daha doğrusu karşılaşmak üzere

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ

oluşlarını anlatılır. Olaylar, anlatıcı durumundaki Abraham'ın gözünden aktarılır. Abraham'ın çocukluğu, en yakın arkadaşı İbrahim'i parkta beklemekle geçmiştir. Oysa şimdi, onu hiç de beklemezken karşılaşmak üzeredirler. Çünkü Abraham, İsrail devletinin bir polis komiseridir; İbrahim'se Gazze'deki protestolara katıldığı için sorguya getirilmiş bir tutukludur. Öyküde mağdur olanın bir Filistinli olması aslında yazarın gerçeklerden haberdar olduğunu gösterir. Ancak bunu edebiliğin sınırlarını siyasi dille çevirmeden göstermeye çalışır. Neden Abrahamlar koltukta İbrahimler hücrededir? Anlatıcının yargılayıcı üsluptan kaçınarak okura sordurttuğu bu soru hâlen Batı anlayışının cevaplaması istenilen sorudur. Reşad'ın Oğlu'nun konusuysa, kocası Reşad şehit edilmiş Meryem'in, oğlu Hasan'ı kaybetmesi ve aramasıdır. Meryem, bir meyhanesi olan Mahmut'tan, Hasan'ın caminin hemen ilerisindeki arsada olduğunu öğrenecek ve oraya doğru koşarken aslında oğlunun nerede olduğunu başından beri bildiğini itiraf edecektir. Hasan'a başka ihtimaller de hayal ettiğinden onu başka yerlerde aramıştır. Zira cami duvarındaki şehit fotoğrafları arasında Reşad'ın da fotoğrafı vardır. ...Ya da Havva'da, her üçü de esnaf olduğu için geçmişte birbirleriyle anlaşamayan fakat aralarından birinin bir kız çocuğunun dünyaya gelmesiyle arkadaş olan Yaves, Hüseyin ve Amira anlatılır. Onları bir araya, Yaves'in kızı Lila getirmiştir. Artık büyüüp evlenen Lila'nın çocuğu olmamaktadır ve üç arkadaş, bâtil da olsa birtakım arayışlar içerisindedirler.

Aram Usta'da, İstanbul'dan Kudüs'e taşeron olarak çalışmaya gelmiş bir duvar ustası anlatılır. Kendisini bir aşk insanı kabul eden Aram Usta; İsrail hükümetinin ördürdüğü beton duvarlarla aşkları da bitirdiğini, Müslüman mahalleleriyle Yahudi mahalleleri arasında sınırlar çektiğini, onun da buna hizmet ettiğini anlayacak ve bunun suçluluğunu yaşayacaktır. Bir Şikkel, Zeytin Dağında oturup düşüncelere dalan Aaron'u anlatır. Aaron'un babası ölmek üzeredir; Aaron, vefalı bir evlat olarak babasına, Zeytin Dağının Mescid-i Aksa'ya bakan ve kıyamet koptuğunda orada yatanların Sırat Köprüsü'nden sorgusuz sualsiz geçeceğine inanılan kutsal yerden bir mezar alamayacak olmasına üzülmüştür. Henan'ın Adımları'nın konusu, fakültenin teodolitini kıran ne var ki duvarın diğer tarafında olduğu için Kudüs tarafına geçemeyen, bu nedenle teodolitin merceğini alamayacak olan Henan'ın çaresizliğidir. Fakat Henan, duvarlara tüm cesaretiyle yürüyerek, onun gibi cesur Filistin kadımları oldukça asla mahkûm edilemeyeceklerini haykıracaktır.

Cennet Çeşmesi'yse, kitaptaki tarihi konulu tek öyküdür. Surların yapımını bitiren mimarlar, İstanbul'dan gelen emir üzerine Sultan Süleyman adına bir çeşme yapacaklardır fakat çeşmeyi nereye yapacaklarına bir türlü karar veremezler. Öykünün sonunda çeşmeye, Yahudilerce Cehennem Vadisi kabul edilen vadinin üst kısmı yer olarak belirlenir. Böylelikle çeşme, vadiden yöne akarak orayı cennete çevirecektir. Arif'in Mısırı, katmanlı bir öyküdür ve dış katmadan itibaren Azize hala, Zeliha, Süha, Emel, Arif etrafında olay, merkez katmana ilerler. Merkezdeyse biri Müslüman, diğeri Yahudi; Simon ve Hasan Emir adlı iki arkadaş yer alır. Çocukluktan başlayan arkadaşlıkları büyüdüklerinde iş arkadaşlığına da dönüşmüş; ne var ki Simon, diş hekimi olan oğluna diş çekmenin basit bir iş olduğunu ispat etmek isterken Hasan Emir'in dişlerini çektiğinden ikilinin arası açılmıştır. Maria'nın Adımları'ysa, Petersburg'da edebiyat bölümünde okuyan Larissa adlı genç bir kızın, anneannesi yerine Kudüs'te yaptığı yolculuk anlatılır. Larissa'nın anneannesi Maria, geçirdiği bir kaza sonucu felç olduğundan yürüyemez. Kudüs'e gidip İsa'nın yolculuğunu bizzat tekrarlamayı çok isteyen Maria ölünce, torunu Larissa, onun adımlarıyla İsa'nın çile yolculuğunu tekrarlamak için Kudüs'e gelir. Fakat Yeniden Diriliş Kilisesi'nden çıktığında, İsa'nın çarşıya gerildiği yere yürümek yerine diğer yanında Henanların mahkûm edildiği duvarlara doğru yürür. Çünkü artık çilenin adresi, İsa'nın çarşıya gerildiği yer değil o duvarların arkasıdır.

Yavuz Ahmet, İbrahim'i Beklerken-Kudüs Öyküleri kitabında, insanlar arasında bir adalet dağıtıcılığına soyunmaz. Engeller herkesin engelidir; mağduriyet Müslüman'ıyla, Yahudi'siyle, Hristiyan'ıyla ortak bir mağduriyettir. Bu mağduriyetin hangi tarafta arttığını -ki bu müslümanlardır- bilir. O nedenle kahramanlarından mağdurlar müslümanlardır. O böyle okura doğrudan bunu demez. Fakat çözümler okuru bu gerçeğe çıkarır. Öte yandan karakter seçiminde orta bir yol bulmaya çalışır. Yine de ana karakterleri herkestendir. İbrahim'i Beklerken ve Bir Şikkel'in ana karakteri Yahudi; Aram Usta ve Maria'nın Adımları'nın ana karakteri Hristiyan; Reşad'ın Oğlu ve Henan'ın Adımları'nın ana karakteri Müslüman'dır. Ya da Havva öyküsünde Müslüman, Hristiyan ve Yahudi üç farklı esnafı buluştururken Arif'in Mısırı'nda Müslüman bir Arap'la Yahudi Simon'u bir araya getirir.

Yavuz Ahmet, edebiyata toplumsal sorumluluk yükleyen bir yazardır. Fakat bu sorumluluğun hareket noktası, hâkim ideolojiler yahut kabul görmüş genel anlayışlar değil doğrudan edebiyat duyarlılığıdır. Aynı söyleşide Arslan'ın yönelttiği "Derdin ne diye sorsam?" sorusunu cevaplarken de bu duyarlılığını dile getirir:

"Ben bir dert icat etme yanlısı değilim. Kendi perdelerinin gerisindeki iç boğuşmalarla okuru yakalamaya çalışan 80 sonrası hikâyeciliğinden, saygı duymakla beraber hazzetmem. Hikâyede benim derdim sokaktaki insanın derdidir. Bunu anlatırken de evrensel olmaya çalışırım. Evet, Giresun'daki bir köylünün derdini anlatmalıyım ama bu dert, Şili'deki bir hikâyeye okuruna da hitap

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ

etmeli.” (Arslan, 2016: 27)

Bu açıdan incelenen kitap, yazarın duyarlılık anlayışını uygulamaya koyduğu arenaya dönüşür. Her bir öykü ilk bakışta; idealleştirilmemiş, tiplendirmeden özellikle kaçınılmış karakterlerin; farklı inançları ve etnik kimliklerine rağmen sıradan insanın sorunlarını ele alır. Abraham, yıllarca arayıp sormadığı çocukluk arkadaşıyla biraz sonra karşılaşacak olmanın suçluluğunu ve iç çatışmasını; Meryem, şehit olmuş kocasının yokluğunda biricik oğlu Hasan'ı yalnız büyütecek olmanın hüznünü ve Reşad'ın emaneti Hasan'ı kaybetmiş olmanın telaşını yaşar. Henan, fakültenin tek teodolitinin merceğinin kendi hatası yüzünden kırılmasının suçluluğunu hisseder. ...Ya da Havva'nın Müslüman, Yahudi ve Hristiyan esnafları, Lila'nın çocuğunun olmamasını dert edinirler. Aram Usta, yanında çalışan Abdullah'ın derdinin ne olduğunu anlamaya çalışır ve Abdullah'ın, Yahudi mahallesinden bir kız sevdiğini anlar. Aaaron, ölmek üzere olan babasına hak ettiği mezar yerini alamadığı için kendisi hayırsız bir evlat sayar. Simon, Hasan Emir'in sağlam dişlerini çektiğinden, en yakın arkadaşının kalbini kırmış olmasının suçluluğundadır. Larissa, hayranlık derecesinde bağlı olduğu anneannesinin vasiyetini yerine getirmeye çalışır. Cennet Çeşmesi'nin kısmen idealleştirilmiş, öykünün tarihi konusu gereği gündelik sorunlardan uzaklaşmak durumunda kalmış mimarları bile, çok sevdikleri padişahlarına yapacakları çeşmeye en uygun yeri bir türlü tayin edememenin suçluluğu içerisindedirler. Tüm bu örneklerde aşkıyla, arkadaşlığıyla, anne evlat-usta çalışan ilişkileriyle, arayışlarıyla sıradan insanın gündelik meseleleri vardır. Hamza Bilgü, Yavuz Ahmet hikâyelerinin yerel mi yahut yerli mi olduğunu tartışmaya açıp şu tespiti yapar:

“Yavuz Ahmet yerli bir yazar. Hikâyelerinin zaman zaman otobiyografik olduğu izlenimi vermesinin okuru kurmaca dünyasından sıyrması ve mahallelik vurgusu hikâyeciliğindeki yerel unsurlar olarak gözüke de akıcılık, güçlü konular, kurgu yeteneği, gerçekçilik ve gündelik hayatın ortasından konuşan anlatım tekniği bu olumsuz sayılabilecek durumları ortadan kaldırmakta ve hikâyeyi herkese konuşan ve herkesin alakasına talip yerli bir hikâye kimliğine sokar.” (Bilgü, 2016: 23)

Yazarın, ilk öykü kitabı Pijama ve Kravat'ta yer alan öyküleri düşünüldüğünde, Bilgü'nün tespitlerinin isabetli olduğu düşünülebilir. Fakat İbrahim'i Beklerken-Kudüs Öyküleri'nde, büyük oranda evrensel seslenen bir Yavuz Ahmet öykücülüğü vardır. Bu evrenselliğin yoluyla yine gündelik sorunlardan geçer ve sıradan haller, bakış açısının evrensel açılan kapılarının zeminini oluşturur.

Abraham'la İbrahim'in arasına giren mesafe, büyümüş olmalarıdır. Çünkü artık hâkim değer yargılarını onlar da benimsemişler, Kudüs'te Yahudi ve Müslüman olman onlara neleri dayattığının farkına varmışlardır. Abraham, “Büyümek, İbrahim olmakla Abraham olmak arasındaki farkı öğrenmekmiş.” (Y. Ahmet, 2016: 8) diyerek mesafenin nedenini büyümelerine, ötekileştirmeyi öğrenmiş olmalarına bağlar. İbrahim'i Beklerken, yıllar sonra ve hiç uygun olamayan bir şekilde karşılaşacak iki arkadaşın iç çatışmalarını anlatırken sıradan insan hallerine değinir; öte yandan, bu iki eski arkadaşın artık büyümüş olmaları, Yahudi ve Müslüman kimlikleri, biri İsrail polisiyeğin diğerinin Gazzeli bir protestocu olması gibi özellikleriyle evrensel bir probleme temas eder.

Meryem'in telaşı, oğlunu kaybetmiş olmasındandır ve bir taraftan da Reşad'ın yokluğunu hisseder. Ama Reşad yokluğunun gerisinde, İsrail'in Filistinlilere yönelik baskıcı ve şiddet yanlısı uygulamaları vardır. Hasan'ın, duvarlarında babasının fotoğrafı olduğu için camiden tarafa kaçması olağan bir seçimdir. Fakat Meryem, aynı Hasan'ı caminin ilerisindeki arsada taş toplarken bulacaktır. Anneyle kayıp oğulun bu kavuşma anı, Meryem'in söyledikleriyle evrensel bir pencereyi aralayacak, Filistinlilerin mücadele yöntemine ince bir eleştiriye ve çözüm önerisine dönüşecektir. Burada Meryem, içinden geçenlerle kocasını kaybetmiş bir annenin hüznünü taşıırken dile getirdikleriyle güçlü Filistin kadınının temsilciliğini yapar:

“Meryem, “At Hasan at! Bütün taşlar, kurban olsun senin eline. Volkanlar patlasın. Kayalar parçalansın. Her biri senin minicik avuçlarına sığabilecek küçüklüğü büyüsün.” demeyi çok isterdi Hasan'a.

“Hadi yürü, eve gidiyoruz. O taşları da at cebinden. Babanın intikamını taş atarak alamazsın oğlum. Kitap okuyarak, ilim yaparak alırsın ancak. Ama bir yıl daha beklemen lazım. Yemeklerini ye de bir an önce büyü. Büyü ki okula gidesin, ilim yapasın, babanın intikamını alsın.” (Y. Ahmet, 2018: 19)

Yavuz Ahmet, Meryem'in sözcülüğünde Filistin mücadelesine yönelik bir eleştiriye dile getirmiş olur.

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ

Reşat, öldürülmüştür. Şayet Hasan ve Hasan gibiler de onların yolundan gidecek olursa onları da aynı son beklemektedir. Nitekim Meryem, Reşad'ın fotoğrafı önünde dururken bu ihtimali düşünür:

“Sen, hep böyle genç mi kalacaksın Reşad? Ben kocayacağım, saçlarım ağaracak, belim bükülecek. Seninse kara gözlerin hep böyle inançla ışıdayacak, öyle mi? Yanlara ayırdığın saçların, bir fotoğraf karesinde dalgalandığı haliyle donup kalacak. Hasan büyüyecek sonra. Bıraktığın izlerin peşine düşecek. Ve bir akşam gürültülü bir kalabalığın, tek bir seslerinin arasında tıpkı Reşad'ın adını duyan Meryem gibi, karısı da Hasan'ın adını duyacak.” (Y. Ahmet, 2018: 18)

Yazarın, Meryem'in sözcülüğünde dile getirdiği tespit, Türkiye'deki genel mücadele anlayışıyla çelişir. Yavuz Ahmet'e göre ortada, mağdur bırakılan Filistin insanı vardır ve hâkim güce karşı mücadele etmek gerekir. Fakat bu mücadelenin biçimi, Hasan örneğinde olduğu gibi taşlara bel bağlamak değil, eğitim yoluyla olmalıdır. Edebiyata sorumluluk yükleyen, bununla birlikte hareket noktasını kalıplaşmış ideolojilerden, genel kanaatlerden almayan Yavuz Ahmet duyarlılığı, en tipik örneğiyle Meryem'in sözcülüğünde dile getirilmiştir.

Günlük insani sorunlarla genişleme niyeti, kitaptaki diğer öykülerde de görülür. Çocuğu olmayan Lila için batıl inançların peşinde koşan, “Ermeni Mahallesi'ndeki duvardan kazınmış boyayı, Kidron Vadisi'nden alınmış toprakla kaynatıp Musa Peygamber için yaptırılmış caminin girişindeki hurmanın altında geviş getiren deveye” (Y. Ahmet, 2018: 21) içiren Yaves, Hüseyin ve Amira; tüm bu uğraşlarıyla sıradan birer esnaftırlar. Ama diğer yandan, Yahudi-Müslüman-Hristiyan kimliklerine rağmen yakın arkadaşlıkları, bir çocuk sevgisi etrafında buluşmaları, ideal bir paylaşmanın hayalidir. Yazar, gerçekçi bir birlikteliği, arzulanan bir buluşmaya örnek göstermeye çalışır. Aram Usta, duvarcılık mesleğine babadan kalma bir tutkuyla bağlı olmasıyla, gençliğinde sevdiği fakat kavuşamadığı Barbara'nın aşkını aradan geçen onca yıla rağmen hâlâ tüm sıcaklığıyla hissetmesiyle insanî erdemlerin temsilcisidir. Usta kimliğiyle, babasının ona emanet bıraktığı Abdullah'ın derdini anlamaya çalışır. Abdullah'ın bir Yahudi kızına âşık olduğunu anlamasıysa ikisi arasındaki benzerliği ortaya çıkarır. Abdullah, Müslüman olduğu için kavuşamayacaktır sevdiği kıza; onunla Barbara arasında giren engelse Aram'ın Rum, Barbara'nın Ermeni olmasıdır. Aynı Aram Usta, İsrail hükümeti için ördüğü beton duvarla binlerce aşk hikâyesini başlamadan bitirmektedir:

“Artık biliyor Aram usta. Kudüs mahallelerini birbirinden ayıran beton duvarlar, bir hikâyeyi başlatmıyor da binlerce hikâyeyi bitiriyor başlamadan.

Artık biliyor Aram Usta. Beton duvar, insana insanlığını hatırlatma imkânı vermiyor da asıl, insanlığın etrafını çeviriyor, insanlığı mahkûm ediyor.” (Y. Ahmet, 2018: 37)

Yavuz Ahmet belki de en sert eleştirisini, Bir Şikkel'de Aaron sözcülüğünde dile getirir. Aaron da bir çatışmanın içerisinde; çok sevdiği babası ölmek üzeredir. Bir şoför olan babası, yıllarca hiç durmadan çalışmış, evinin geçimini almanın teriyle temin etmiştir. Fakat dindar birisi değildir. Aaron, Zeytin Dağında oturmuştur, hemen önünde Yahudilerce kutsal sayılan mezarlık vardır. Aaron, bir evlat olarak babasına oradan bir mezar yeri alamayacak olmanın üzüntüsü içerisinde. Bir Şikkel'in gündeliğe yönelik çizgisi, Aaron'un üzüntüsünün isyana kayması üzerine ilerler. Bu sırada küçük bir Arap çocuğu, minicik avuçlarını açıp para dilenir; öykü de ismini çocuğun ‘Bir şikkel’ yalvarışından alır. İşte Aaron'un, nihayet çocuğa değer verip cebindeki bozuklukları ona vermesiyle öykü, bir anda evrensel bir eleştiriye ulaşır:

“Cennet buydu işte. Cennet, bir çocuğun avuçlarına sığabilecek bozukluklarla alınabilirdi sadece. Şekilsiz beton bloklar için bir milyon, üç milyon, beş milyon harcayarak asla değil. O milyonlar, çocukların mutlu, güvenle yaşayabileceği ön yargısız bir dünyayı yaratmak için kullanılsaydı dünyanın kendisi bir Cennet olurdu zaten.” (Y. Ahmet, 2018: 47)

Yazarın doğrudan Filistin sorununa odaklandığı, mağduriyetleri de bu sorunlara dayandırdığı öyküsü, Henan'ın Adımları'dır. Henan'ın iç sesi durumundaki şarkı sözleri, özgür Filistin'e yönelik bir özlemi dillendirir:

“Sen özgürsün Filistin!

Duvarlar bunu bilmiyor.

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM Canan OLPAK KOÇ

Bir çocuğun kalbinde büyüyen güller,
Sana hayaller çiziyor.

Sen özgürsün Filistin!
Kalemin ucu kadar yanık kaderin,
Gamzeli kızlarının bakışlarında kederin,
Çoban ateşleri eski peygamberlerin
Göklere sonsuzluğunu haber veriyor.

Sen özgürsün Filistin!
Fakat özgürlüğün kelimelere sığmıyor.” (Y. Ahmet, 2018: 51-53)

Henan, tıpkı Meryem gibi güçlü Filistin kadını temsil eder. Dikkatsizlik sonucu fakültenin teodoliti kırması ve bunun sonucunda hissettiği suçlulukla Henan, herhangi bir üniversite öğrencisidir. Fakat o teodolite yüklediği anlam, onu güçlü Filistin kadınına dönüştürür:

“Zaten imkânları sınırlı bir fakültede imkânsız başarılmaya aday başkaları vardı. Filistin’in güçlü kadınları, dolayısıyla güçlü bir Filistin’in yarınları vardı. Özgürlük görünenecekse şayet birgün ufukta; o özgürlüğü, insancını sahip olduğu tek silah olan taşlara yüklemiş bileklerden çok, bir teodolitin genişlettiği bakış açıları gösterecekti.” (Y. Ahmet, 2018: 50)

Henan, mücadele yöntemine yönelik önerisiyle, Meryem’le aynı bakış açısına sahiptir. yazar, Filistin kadınlarını güçlü göstermeye özellikle gayret etmiştir. Eril kültürün gölgesinde kalmış, kadın kimliğinin altında ezilmiş kadınlar yerine; kendi doğrularının izinde yürüyen, kararlı, duyarlı kadınlardır bunlar. Bir Filistin kadını olmamasına rağmen Larissa da güçlü, kararlı kadınlar arasına katılır.

Larissa, hayranlık derecesinde bağlı olduğu anneannesinin ölümü sonrası, onun dile gelmemiş vasiyetini dile getirmek için Kudüs’tedir. Bu haliyle bir torunun ahde vefasını sergiler ve Kudüs’e geliş amacı, insan gerçeğinin gündelik yönünü temsil eder. İsa’nın çile yolculuğuna tersten çıkacak, Yeniden Diriliş Kilisesi’yle İsa’nın çarmıha gerildiği yer arasını, anneanesi Maria’nın adımlarıyla yürüyecektir. Fakat kiliseden çıktıktan sonra aldığı kararlar Larissa, evrensel bir çözümün sözcülüğüne soyunur ve bir anlamda, Filistin sorununun çözümünde Hristiyanları da duyarlı olmaya davet eder:

“Birden durdu Larissa. Hayır, İsa aynı yürüyüşü şimdi yapıyor olsaydı şayet, muhakkak başka bir yöne giderdi. Bu defa siyasi gücün bu toprakların sahiplerine yönelik ihanetine karşı oraya yürürdü. Maria’nın yönünün de aynı olacağından emindi Larissa.

Oraya... Yani duvarlara...
Sen özgürsün Filistin!
Duvarlar bunu bilmiyor.
Bir çocuğun kalbinde büyüyen güller,
Sana hayaller çiziyor.

Kudüs’le Beytullahim’i ayıran duvarların arkasında tıpkı kendisi gibi duvarlarla yasaklara karşı olan, insanlığın mahkûm edildiği yere doğru yürüyen, Henan adlı bir başka iynin de aynı şarkıyı hissettiğini düşündü.

Duvarlar; Maria’nın akıl yürüyüşüyle, kadınların gücüyle yıkılabilirdi ancak.” (Y. Ahmet, 2018: 79-80)

İbrahim’i Beklerken-Kudüs Öyküleri’nde çocukluk olgusunun ön plana çıkarılması da dikkat çeken bir diğer husustur. Çocukluk vurgusu, İbrahim olmayla Abraham olmak arasındaki farkı öğrenmenin nelere sebep olduğunu göstermek anlamında daha ilk öyküde vurgulanır. ...Ya da Havva’da Yaves, Hüseyin ve Amira’yı bir

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM

Canan OLPAK KOÇ

araya getiren de Yaves'in kızı Lila'dır. Reşad'ın Oğlu, doğrudan bir anne-oğul ilişkisini konu edinir. Aram Usta, yanında çalışanlar kaç yaşında olursa olsun onlara 'çocuk' şeklinde seslenir. Bir Şikkel'de Aaron'a çıkış yolunu, dilenci Arap çocuk gösterir. Öykülerde, çocukluk kadar anneye yönelik vurguların da olması akla, Nuri Pakdil'in Anneler ve Kudüsler şiirini getirir. Fakat yazar, Karadeniz'le yapılmış söyleşide, kendisinde bir çocuk duyarlılığı olduğunu kabul etmekle birlikte, Kudüs'ü bir anne olarak kabul etmediğini söyler:

"Bu benim genel eğilimimdir. Çocuklar zaten masumdur ve dünyayı şayet yaşanılır hâline geri döndüreceksek, bunun yolu, çocukluk masumiyetimizi hatırlamamız ve uygulamaya koymamızdan geçer. Kadınlarsa maalesef, yüzyıllar boyunca atıl bir zekâ gücü olarak bırakılmış. Kültürlerin, dinlerin, yönetimlerin baskısıyla eve hapsedilmişler. Oysa kadınlar hayata erkeklerden önde başlar. Yürümeyi, konuşmayı daha erken öğrenirler. Küçük yaşlarda sorumluluk üstlenebilirler. Fakat biz, bu zekâyı hayata tam manasıyla uygulayamıyoruz. Erkeklerin kurduğu bir dünyaya mecbur kalıyoruz. Günümüzde artık büyük mesafeler aşmış kadın zekâsı, bundan bin yıl önce de mühendisler, yazarlar, doktorlar çıkarabilme olanağı bulsalardı, muhtemelen günümüzün o biçimsiz apartmanlarına, tek tip yol ve kaldırımlarına mecbur kalmayacaktık. Bana göre Kudüs de ancak güçlü Kudüslü kadınlar sayesinde barışa kavuşabilecek. Feminist değilim ama insanlık tarihindeki savaşları erkeklerin çıkardığını gayet iyi biliyorum. Bu anlamda Kudüs'e anne diyemem. Çünkü birçok savaşın doğrudan sebebi Kudüs'ün kendisi olmuş. Onun yerine Kudüs, ne zaman ki gerçek bir anne olur, barış da o zaman sağlanır diyorum. Zira anneler evlatlarını; dinlerine, ırklarına, renklerine göre ayırmaz. Hepsini aynı sofranın etrafına oturtup aynı zenginlikle sever." (Erişim: 09.12.2020)

Sonuç

Yavuz Ahmet, öykülerinin merkezine insanı yerleştiren bir yazardır. Tarihiyle, güncel meseleleriyle, kutsal mekânlarıyla bir yazara birçok yönden malzeme verebilecek Kudüs'te de insana bağlı bakış açısı ilkesine bağlı kalmış; öncelikle, Kudüs'ün halledilememiş meselelerinden, her üç dinin de kutsal mekânlarından ziyade Kudüs'ün nefes alıp veren reel insanının hikâyesini yazmaya çalışmıştır. İnsan seçiminde taraflı davranmamaya özen göstermiş, Kudüs'te ne görmek istediğine değil de Kudüs'ün ona ne verdiğine odaklanmıştır. Böylece Müslüman'ıyla, Yahudi'siyle, Hristiyan'ıyla; değerlerini kaybetmemiş olmak kaydıyla farklı inançtan insan görünümünü öyküsüne yansıtmıştır.

Yavuz Ahmet öykücülüğü, güdümlü bir bakış açısına hizmet etmez. Bununla birlikte, edebiyata sorumluluk yükleyen, 'duvarların ancak kalemle yıkılabileceğine inanan' bir yazardır. Güncel sorunların elbette farkındadır, yazarken 'ama'lar, 'mesele o kadar basit değil ki'ler onun da diline dolanır; ne var ki 'kaynayan kazanın altına kalemimle bir kor da ben ekleyecek olursam nerede kalır barışa ve huzura dair bir ihtimal' düşüncesiyle tahrik edici söylemlerden uzak durur. Burada da yine insana, insanlığa sığınır; ortak bağlar, uzlaş alanları yüceltildikçe sivri yönlerin törpüleneceği inancıyla insanın hikâyesi Yavuz Ahmet öyküsüne dönüşür.

Yavuz Ahmet'te evrensele giden yol, önce önündeki insanı görebilmekten geçer. İbrahim'i Beklerken-Kudüs Öyküleri'nde yer alan her bir öyküde de insanın gündelik sorunlarıyla evrensele sesleniş iç içedir. Fakat yaşanabilir olan, idealize edilene malzeme olmaz. Hayat yine hayattır, inan yine insandır; hayatı ve insanı görebilen bir kalem, kendi doğrularını da metin yoluyla okura vermeye çalışır. Arif'in Mısırı'nda, kötü olduğu sanılan Simon'un bile öykünün sonunda iyi olduğu anlaşılır. Yavuz Ahmet, kötülükleri anlatmakla pozitif anlamda bir şey elde edilemeyeceği düşüncesiyle, özellikle iyilere ve iyiliğe vurgu yapma gayretindedir.

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM
Canan OLPAK KOÇ

Kaynaklar

- Arslan, Y. (2016) "Yavuz Ahmet: "Roman okur için, hikâye benim için", *Fayrap Dergisi*, S. 86, ss. 25-29.
- Bilgü, H. (2016) "Pijama ve Kravat: Yaşanmış hikâyeler", *Fayrap Dergisi*, S. 86, ss. 22-24.
- Erişim: 09.12.2020: <https://www.star.com.tr/kitap/kudus-icin-ibrahimi-beklerken-haber-1433778/>
- Öztürk M. (2017) "Türk Edebiyatında Kudüs Teması", *Beytülmakdis Araştırmaları Dergisi*, S.17. ss. 39-57.
- Tanpınar, A. H. (2013) *Günlüklerin Işığında Tanpınar'la Başbaşa*, (Haz. İ. Enginün - Z. Kerman), İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Tanpınar A. H. (1998) "Türk Edebiyatında Cereyanlar", *Edebiyat Üzerine Makaleler*, (haz. Zeynep Kerman), İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Yavuz Ahmet, (2012) "Kapak Yazıları: Uzaklara Bakmasını Bilmek", Ankara: *Hece Dergisi*, S. 190, ss.5-6.
- Yavuz Ahmet, (2016) *Pijama ve Kravat*, İstanbul: Avangard Yayınları.
- Yavuz Ahmet, (2018) *İbrahim'i Beklerken-Kudüs Öyküleri*, Ankara: Pruva Yayınları.
- Yavuz Ahmet, (2020) "Kurgu Poetik Yazılar II-Ne Yazmalıyız?", *Roman Kahramanları Dergisi*, Nisan/Haziran, S. 42, ss. 164-169.

EXTENDED ABSTRACT

Literature is a branch that strives to tell the history of humanity in the most elegant ways. In the works produced by him, only beauties, peace environments, love, love are not told, but often bad scenes and feelings are depicted in the most important works that affect humanity. Wars, genocides, crowds blinded by passions, and unjustified murders, which have grasped the audience or previous generations so painfully, may be the subjects of the same works. In fact, the power of literacy can be measured by its proximity to the painfulness of the chosen topics, as well as to the use of language. Thus, many western-based works achieve their credibility and persuasion on the reader. It is possible to find examples of this in Turkish literature.

The Palestinian problem, which the twentieth century left unresolved issues inherited to the twenty-first century, is among the world problems that the Turkish public is also closely interested in. Literature, which makes one of the most important testimonies of its age in a sense, does not remain insensitive to this problem. Poems on Jerusalem have been written in Turkish literature since the late 1960s. However, it is not easy to say that these examples are sufficient in terms of both real problems and quantity. Here, Yavuz Ahmet's book İbrahim'i Beklerken-Kudüs Stories, published in 2018, serves as the first example in Turkish storytelling to deal directly with the Jerusalem problem, with nine stories taking their subjects from Jerusalem and its surroundings. On the other hand, counting the stories in the book as space-centered texts, even though the word Jerusalem is mentioned in the title, will be incomplete in approaching this first example. Because, the nine stories in the book are the stories that approach people around the people, who put human at the center and give meaning to the place in Jerusalem, in line with the general literary understanding of the author. The images of people trying to be approached equally from the perspective of the author with men and women, Muslims, Jews and Christians, are also presented as an alternative in solving problems. Although the author is aware of the current conditions, the mediator missions he imposes on literature try to exhibit an attitude that brings people to the forefront rather than issues that will deepen the problems. Internal inquiries of the characters in breaks, expectations, searches, interrogations,

It is given through human perspectives, such as the need to understand the other. Therefore, this declaration will be evaluated in terms of his perception of human being in the stories in Waiting for İbrahim.

Yavuz Ahmet is a writer who places people at the center of his stories. Jerusalem, which can give materials to a writer in many ways with its history, current issues, and holy places, has also adhered to the principle of human perspective; First of all, he tried to write the story of the breathing real people of Jerusalem rather than the unresolved issues of Jerusalem and the holy places of all three religions. He took care not to be biased in the selection of people, focused on what Jerusalem gave him, not what he wanted to see in Jerusalem. Thus, with their Muslim, Jew, Christian; He reflected human appearances of different beliefs to his story, provided that he did not lose their values.

Yavuz Ahmet short storytelling does not serve a guided point of view. However, he is a writer who bears responsibility on literature, "believing that walls can only be demolished with a pencil." Of course he is aware of the current problems, while writing "but", the issue is not so simple that he also speaks to him; However, he avoids provocative discourses with the idea that "if I add a coals with my pen under the boiling cauldron, where will it remain? There is a possibility of peace and tranquility". Here, too, he takes refuge in man, humanity; The story of man turns into the story of Yavuz Ahmet with the belief that as the common ties and the areas of reconciliation are glorified, sharp aspects will be removed.

In Yavuz Ahmet, the road to the universal passes by seeing the people in front of him

İBRAHİM'İ BEKLERKEN/KUDÜS ÖYKÜLERİNDE İNSANA YAKLAŞIM
Canan OLPAK KOÇ

first. In each of the stories in Waiting for Abraham-Jerusalem Stories, the daily problems of human beings and the universal appeal are intertwined. But what is livable, what is idealized is not material. Life is life again, believe it is human again; A pencil that can see life and people tries to give its own truths to the reader through text. In Arif's Egypt, even Simon, who is thought to be bad, turns out to be good at the end of the story. Yavuz Ahmet tries to emphasize the good and the good, with the thought that nothing positive can be achieved by telling the bad and the bad.

Keywords: Yavuz Ahmet, Jerusalem stories, Human sensitivity.